

РЕШЕНИЕ

№ 2222

гр. София, 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-11 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Цветомира П. Кордоловска
Дачева

при участието на секретаря Диана Ст. Борисова
като разгледа докладваното от Цветомира П. Кордоловска Дачева
Гражданско дело № 20221100104784 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по предявени от **Л. С. И.**, чрез адв. М. Д., срещу С.о. осъдителни искиове с правно основание чл. 49 от ЗЗД за осъждане на ответника да заплати сумата в размер на 26 000 лева, представляваща *неимуществени вреди*, и сумата от общо 1 316,67 лева - *имуществени вреди* от противоправното поведение на служители на ответника, изразяващо се в допускане неотрмонтиране, необезопасяване и несигнализиранена липсваща тротоарна плочка, находяща се в гр. София, кв. „Надежда“, по ул. „Днепър“ по посока от бул. „Ломско шосе“ към ул. „Марко Лерински“. Ищцата твърди, че попада в необезопасена и несигнализирана дупка на тротоарното платно, образувана от липсващи плочки, като пада и си счупва горния край на раменната кост на лявата ръка. Твърди, че й било извършено оперативно лечение, а в последствие при домашното лечение имала нужда от помощ от близки. Твърди, че изпитала силен стрес, имала проблеми със съня, безпокойство, станала раздразнителна. Счита, че отговорност за вредите носи ответникът в качеството му на стопанин на този участък от пътя.

Ответникът **С.о.** оспорва да е налице противоправно поведение - действие и/или бездействие на негови служители. Оспорва твърденията в исковата молба за наличие на счупени плочки на този участък от пътя, като

твърди, че той в по-голямата си част е асфалтиран, а част е с паваж. Оспорва и размера на иска като завишен.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, установи следната фактическа обстановка:

От събраните по делото гласни доказателства чрез разпита на свидетелката Г. И. Г., дъщеря на ищцата, се установява, че в деня на инцидента, при хубаво време, двете излезли да пазаруват, като прибирайки се от пазар, свили в посока ул. „Марко Лерински“. Свидетелката казала на ищцата да се качи на тротоара, тъй като към тях се приближавал автомобил. Ищцата стъпила на тротоара и паднала. Свидетелката, която още била на пътното платно, видяла, че ищцата е стъпила в дупка на тротоара и че ръката ѝ била счупена и висяла на кожата си. Свидетелката повикала такси, което ги закарало в „Пирогов“, където двете чакали дълго и отношението на персонала било грубо. Не оперирали веднага ищцата, тъй като трябвало да ѝ поставят титаниева пластина. След операцията ищцата останала в болницата няколко дни, където била на успокоителни и на системи, а след като била изписана, свидетелката я прибрала в дома си, тъй като не можела да се обслужва сама. Възстановяването било трудно, като ищцата имала и сърдечна операция с изкуствена клапа на сърцето и три байпаса. 10 дни ищцата ходила на рехабилитация. Била на легло първите три-четири месеца след инцидента и не можела да се обслужва самостоятелно. Възстановяването след счупването продължило около половин година, като според свидетелката ищцата не се е възстановила напълно, тъй като към настоящия момент с лявата си ръка не можела да повдига нищо тежко, нито да се облича, като за да се облече се навеждала надолу и продължавало да ѝ е трудно да се къпе сама. Твърди, че ищцата все още изпитва болки, особено при промяна на времето и освен това усеща ръката си до рамото.

Видно от представената Еликриза на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“-ЕАД, гр.София, ищцата, на 76г., е била приета във 2-ра клиника по ортопедия и травматология на 01.06.2018 г., където след извършване на необходимите прегледи, изследвания и консултации, е установено закрито счупване на горния край на лява раменна кост. Проведено е оперативно лечение на счупването, изразяващо се в открито наместване на счупването и фиксиране с плака и винтове. Ищцата е изписана на 08.06.2018 г. с дадени препоръки за

домашно лечение.

Видно е от представените Фактура № 7000024365 и фискален бон /стр.9/, че ищцата на 08.06.2018 г.е направила разходи за закупуване на „заклучваща плака за проксимален хумерус с 5 отовра комплект с винтове кат№1241 .xx“ на стойност 1 316, 67 лв. без ДДС.

Във връзка с *механизма на настъпване на увреждането* е представено от ответника становище от главния инженер на СО – район „Надежда“, според което настилката по южния тротоар на ул. „Днепър“ е разнородна - около 10 м. е от бетонов паваж тип „уни“, следва участък с дължина от около 20 м., който не е изграден по регулация и не е обособен като тротоар, а останалата част от тротоарната настилка до ул. „Марко Лерински“ е от асфалтобетон, като по цялата дължина на посочения участък няма тротоар с настилка от бетонови плочки. Освен това през изминалия период - от 2018 година до сега в района било започнало строителството на нова сграда, което е променило вида и състоянието на тротоарната настилка пред строителния обект, респективно и фактическата обстановка в посочения участък. Видно от приетото становище е, че в участъка на инцидента по-голямата част от тротоарите не са от плочи, а от асфалтобетон.

Назначената по делото Съдебно медицинска експертиза дава заключение, че ищцата е получила счупване на лява раменна кост в горния ѝ край, като е възможно това счупване да се получи по описания в исковата молба начин. Лечението на ищцата е било оперативно и се изразява в открито наместване на счупването и фиксиране на фрагментите с плака и винтове. То е било адекватно и своевременно проведено, като по делото липсвали данни за продължителността на възстановителния период при ищцата. Вещото лице обаче пояснява, че при такива увреждания принципно при нормално протичане на лечебния процес без усложнения, възстановителния период е около 4-5 месеца, което кореспондира с конкретния случай, като през периода на възстановяване, ищцата е търпяла болки и страдания, които болки са били с по-голям интензитет първите два месеца. При прегледа, извършен на 20.03.2023 г., вещото лице е установило наличието на два оперативни белега по предната страна на лява раменна става, разположени един под друг с надлъжен ход и дължина по 6 см., както и ограничен обем движение в лява раменна става при повдигане на ръката настрани и напред от 90 градуса при норма 180 градуса, което увреждане е с траен характер.

От представеното заключение също се потвърждава, че направените от ищцата разходи са във връзка с проведеното ѝ лечение.

Като неоспорено от страните, съдът изцяло възприема заключението по съдебно медицинската експертиза и го кредитира като обективно дадено от

специалист, притежаващ необходимите специални знания и отговарящо в пълнота на поставените задачи.

Въз основа на така възприетата фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

По предявените осъдителни иски с правно основание чл. 49 от ЗЗД в тежест на ищцата е да докаже наличието на противоправно поведение на лице, за което отговаря ответникът, в причинна връзка с което е получила посоченото в исковата молба увреждане на здравето и болки и страдания във връзка с него и техния интензитет, както и да е извършила разходи за лечение в претендирания размер.

Съгласно разпоредбата на чл.49 от ЗЗД този, който е възложил на друго лице някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа. Основателността на иска по чл.49 от ЗЗД изисква да се установи наличието на противоправно поведение, извършено от лице, спрямо което ответникът има качеството на възложител на работата, настъпили за ищеца вреди и причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и изпълнението на работата.

Ответникът, С.о., е правен субект, на когото законът в чл.30 ал.4 от Закон за пътищата е възложил изграждането, ремонтът и поддържането на подземните съоръжения, тротоарите, велосипедните алеи, паркингите, пешеходните подлези, осветлението и крайпътното озеленяване по републиканските пътища в границите на урбанизираните територии. Тротоарът е общинска собственост /съобразно пар.7 ал.1 т.4 и т.6 от ПЗР на ЗМСМА/ и неговата поддръжка е било задължение на С.о.. Поддържането е свързано с осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година /така пар.1 т.14 от ДР на ЗП/. Съгласно разпоредбата на чл.47 ал.1 от ППЗП поддържане на пътната инфраструктура включва полагането на системни грижи за осигуряване на целогодишна нормална експлоатация.

Въз основа на събраните по делото гласни доказателства и представената по делото медицинска документация по делото се установява безспорно, че на 01.06.2018 г. около 10:30 ч. в гр. София, в ж.к. „Надежда“, ищцата, вървейки по десния тротоар на ул. „Днепър“ с посока на движение от бул. „Ломско шосе“ към ул. „Марко Лерински“, попада в необезопасена и

несигнализирана дупка на тротоарното платно, като пада и си счупва горния край на раменната кост на лявата ръка.

Съдът възприема показанията на свидетелката Г., въпреки заинтересоваността ѝ от изхода на делото, като дъщеря на ищцата. Съобразно правилото на чл.172 от ГПК съдът прецени показанията на тази свидетелка с оглед на останалите събрани по делото доказателства – медицинска документация и заключение по съдебно медицинска експертиза. Показанията на свидетелката не са в противоречие със заключението на вещото лице. Даденото заключение потвърждава, че е възможно счупването да се получи по описания в исковата молба начин, който кореспондира с дадените показания. Допустимо е механизмът на увреждането да бъде установен чрез свидетелски показания. След като не са оборени ангажираните от ищцата доказателства и съобразявайки правилата на доказателствената тежест, съдът приема за доказани описаните време, място и механизъм на настъпване на телесната увреда.

Неоснователно е и възражението на ответника за неизползване на тротоарни плочки във въпросния участък. Обстоятелството, че споед представеното становище от главния инженер на СО – район „Надежда“, настилката по южния тротоар на ул. „Днепър“ е разнородна и се състои от бетонов паваж тип „уни“ и от асфалтобетон, но не и от бетонови плочки, не изключва пропадането на ищцата в неравност в тротоарната настилка. Напротив, според заключението на вещото лице получената травма като механизъм отговаря напълно на този, описан от ищцата. Същественото в случая е не описанието на настилката (плочи или асфалтобетон), а неравностите в нея, довели до инцидента и неблагоприятните последици от него, за който отговорността е на ответната Община.

Не може да се приеме и възражението за съпричиняване. Самото падане не е показател за проявено невнимание, в противен случай би се оказало, че всеки пешеходец, паднал на тротоар поради спъване в неравности или стъпване в дупка, по дефиниция е съпричинил травмата си. Липсва поведение, което обективно да е допринесло за неблагоприятния резултат по начин, че да се намира в пряка причинно-следствена връзка с него. В случая служителите на С.о. не са положили грижи да осигурят спокойно и безопасно движение по тротоара, което е довело до образуване на дупки и е създадо

опасност за здравето на пешеходците, каквато е била и ищцата. В каузалитета на причиняването на вредата стои не преминаването на ищцата по тротоара, а **необезопасената и несигнализирана дупка в него, който се намира в урбанизираната част на града и е общинска собственост.** Настъпилите вреди са пряка последица от стъпването в тази дупка и се установяват от медицинската документация и приетата по делото съдебно медицинска експертиза. Порази това възраженито следва да бъде отхвърлено.

Съдът следва да определи обезщетението за търпените неимуществени вреди по справедливост – чл. 52 ЗЗД. Съгласно практиката на ВКС понятието „неимуществени вреди” включва всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от него болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но и създаващи социален дискомфорт за определен период от време. Критерият за справедливост по см. на чл.52 от ЗЗД не е абстрактен, а винаги се определя от съществуващата в страната икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитието на самото общество в конкретната държава.

Към датата на неправомерното увреждане ищцата е била на 76 г. След деликта ищцата е била хоспитализирана от 01.06.2018 г. до 08.06.2018 г., претърпяла е оперативна интервенция, поставени са ѝ метална плака и винтове, които фиксират счупените кости на рамото, била е трудноподвижна и се е нуждала от чужда помощ в продължение на около четири месеца. През това време ищцата е имала затруднения при самообслужване. През възстановителния период, който е продължил около 6 месеца, ищцата е изпитвала болки и страдания, които в първите двамесеца са били с по-голям интензитет и постепенно във времето са намалявали. При прегледа, извършен на 20.03.2023 г., вещото лице е установило два оперативни белега и ограничен обем движение в лява раменна става при повдигане на ръката настрани и напред, като в откритото заседание допълва, че тези последици са с траен характер. От показанията на св. Г. също се потвърждава, че ищцата продължава да изпитва затруднения с използването на лявата си ръка – не може да вдига нищо тежко с нея /"може да вдигне до един хляб най-много" според показанията на свидетеля / и продължава да ѝ е трудно да се обслужва и облича сама.

В тежест на ищцата е да установи търпените от нея неимуществени вреди.

От свидетелските показания става ясно, че ищцата е била на легло първите три-четири месеца след инцидента и не можела да се обслужва самостоятелно, като ищцата не се е възстановила напълно и продължава да не може да повдига тежко с лявата си ръка и се затруднява да се облича и да се обслужва сама. Освен това продължавала да изпитва болки в ръката си. Трайният характер на увреждането ѝ се потвърждава и от вещото лице. Преценявайки преживяното страдание от телесната повреда и прогнозата за бъдещото състояние на ищцата, която ще продължи да изпитва болки при натоварване на крайника, във връзка с критериите в ППВС №4/68г. и конюнктурата в страната към момента на увреждането, съдът счита, че за репарирание на търпените болки и страдания от увреждането, на ищцата се следва справедливо обезщетение в размер на 20 000лв. Искът за разликата до първоначално предявения размер от 26 000 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

Обезщетението при деликт, включително в хипотезата на чл.49 ЗЗД, обхваща всички вреди, които се намират в причинно-следствена връзка с увреждането-чл.51, ал.1 ЗЗД. Те могат да бъдат както неимуществени, така и имуществени. Като доказателства по делото са представени фактура № 7000024365 и фискален бон /стр.9/, от които се установяват направени от ищцата на 08.06.2018 г. разходи за закупуване на заключваща плакана стойност 1316, 67 лв. без ДДС. Вещото лице по изслушаната СМЕ дава заключение, че тези разходи са били наложителни и свързани с провеждането на лечението ѝ. Предвид това съдът намира тази сума да съставлява за ищцата имуществена вреда, подлежаща на обезщетяване от ответника, поради което този иск подлежи на уважаване в пълния предявен размер. Върху двете обезщетения следва да се присъди законната лихва от подаване на исковата молба до изплащането им.

По разноските:

Съобразно представения списък, ищцата е направила съдебни разноски в размер на 1 454, 67 лв., от които 1 104, 67 лв. за заплащане на държавна такса и 350 лв. за експертиза. Процесуалният ѝ представител претендира адвокатски хонорар по чл.38 ал. 2 от ЗА. По делото е представен договор за

правна защита и съдействие от 28.01.2022 г. съгласно който адв.М. Д. осъществява процесуално представителство на ищцата безплатно по реда на чл.38 ал.1 т.2 от ЗАдв. /л.10 от делото/.

На основание чл.78 ал.1 от ГПК, на ищцата се следват направените от нея разноски, съобразно уважената част от иска /78,034%/ - **1 135,14 лв.**

На основание чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2ЗАдв. съдът определя възнаграждение в полза на адв. Д. за осъществено безплатно процесуално представителство на ищцата в производството в размер съобразно предвиденото в чл. 7 ал. 2 т. 4 НМРРАВ, а именно сумата от **912.61** лева, която следва да бъде заплатена от ответника.

На ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да се присъди сума в размер на **65, 90 лева** от общо претендирани 300 лева – разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА С.о., адрес: гр.София, ул. ****, ЕИК **** да заплати на Л. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. ****, блок **** сумата **20 000 лв.**, представляваща обезщетение за търпени *неимуществени вреди* вследствие стъпване в необезопасена и несигнализирана дупка, падане върху тротоар и получаване на телесни увреждания в областта на лявото рамо на 01.06.2018 г. в гр.София, на ул. „Днепър“ с посока на движение от бул. „Ломско шосе“ към ул. „Марко Лерински“, ведно със законната лихва върху сумата от 11.05.2022 г. /датата на предявяване на иска/ до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до първоначално предявения размер от 26 000 лв.

ОСЪЖДА С.о., адрес: гр. София, ул. ****, ЕИК **** да заплати на Л. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. ****, блок ****, сумата **1 316,67 лв.**, представляваща обезщетение за търпени *имуществени вреди* вследствие стъпване в необезопасена и несигнализирана дупка, падане върху тротоар и получаване на телесни увреждания в областта на лявото рамо на 01.06.2018 г. в гр. София, на ул. „Днепър“ с посока на движение от бул. „Ломско шосе“ към ул. „Марко Лерински“, ведно със законната лихва върху

сумата от 11.05.2022 г. до окончателното изплащане

ОСЪЖДА С.о. да заплати на Л. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. ****, блок ****, на основание чл.78 ал.1 от ГПК съдебни разноси в размер на 1135,14лв., а на М. Д. Д., ЕГН *****, САК, адвокатско възнаграждение в размер на 912.61лв., на основание чл.38 ал.2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА Л. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. ****, блок ****, да заплати на С.о., ЕИК 0****, с адрес: гр. София, ул. **** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от **65, 90** лева, представляваща разноси за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд- София в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____